

– Gennemførelse af en særlig bestemmelse i § 42 b om ophavsretten til edb-programmer frembragt i ansættelsesforhold (lovforslagets nr. 12).

Lovforslaget har et begrænset sigte. Hovedformålet er at præcisere ophavsretslovens anvendelighed på edb-området. En sådan præcisering er påkrævet, fordi der i de senere år har hersket en vis retsuisikkerhed, som på længere sigt ville kunne have uheldige konsekvenser for edb-omsætningen. Det skal i den forbindelse bemærkes, at programmer for datamaskiner efter § 1, stk. 2, nr. 3) i patentloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 46 af 25. oktober 1978, ikke kan opnå patentbeskyttelse. Om baggrunden herfor henvises til Ophavsretsudvalgets edb-betænkning side 36–37.

Kultur- og Kommunikationsministeriet har endvidere fundet det ønskeligt, at der på et enkelt af lovens mere traditionelle beskyttelsesområder – billedkunstområdet – gennemføres forbedringer i ophavsmændenes retlige stilling. Vigtigst blandt de foreslåede ændringer er forslaget om indførelse af en afgiftsordning i forbindelse med erhvervsmæssigt videresalg af kunstværker, men der stilles også andre forslag om forbedringer. Forslagene er baseret på Ophavsretsudvalgets delbetænkning nr. 6 om Billedret, bet. 1063/1986. En del af udvalgets forslag er ikke medtaget, da de efter ministeriets opfattelse kræver yderligere overvejelser og nordiske forhandlinger. Dette gælder blandt andet udvalgets forslag om obligatorisk høring af arkitekten i forbindelse med ændringer af offentlige bygninger, ophavsretligt udstillingsvederlag og bestemmelser om ret for en kunstner til at have en lovbestemt adgangsret til værker, fx et maleri, som kunstneren har solgt. For så vidt angår spørgsmålet om udstillingsvederlag skal det nævnes, at Kultur- og Kommunikationsministeriet påregner i nær fremtid at udstede regler for betaling af et udstillingsvederlag til bildende kunstnere for udlån af egne værker til udstillinger, hvor ministeriet eller dets institutioner er arrangør eller medarrangør. Vederlagsordningen vil foreløbig være en forsøgsordning, gældende for en periode på 3 år.

I forbindelse med forslaget om en ophavsretlig afgiftsordning (lovforslagets nr. 10) har ministeriet overvejet, om forslaget burde kombineres med en generel offentligretlig afgift, som også skulle omfatte omsætning af ikke-beskyttede kunstværker. Der henvises i denne forbindelse til de af Folketinget i folketingsåret 1986–87 behandlede lovforslag om afgift på erhvervsmæssig omsætning af bildende kunst og om ændringer i ophavsretsloven (L 194 og L 195), jf. Fol-

ketingstidende 1986–87, Forhandl. sp. 7061, 9176, 12910, Tillæg A, sp. 4159, 4163 og Tillæg B, sp. 2485.

Kultur- og Kommunikationsministeriet finder imidlertid, at der knytter sig svære principielle og administrative betænkeligheder til en sådan sammenblanding af privatretlige og offentligretlige afgifter. Ministeriet finder derfor, at der først bør søges gennemført og indhentet erfaringer med en rent ophavsretlig ordning, som kunstnerne selv administrerer. I overensstemmelse hermed fremsættes der ikke forslag om nogen generel offentlig afgift på omsætning af billedkunst.

Endelig indeholder lovforslaget et forslag til en præcisering af den i 1985 gennemførte generelle licensordning for kabelspredning af radio- og fjernsynsprogrammer (§ 22 a). Det drejer sig om et punkt, som har givet anledning til tvivl i forhold til boliglovgivningens huslejebestemmelser. Det foreslås, at der i ophavsretsloven skabes hjemmel for, at ejeren af et kabelanlæg kan opkræve de afgifter, der er fastsat af det nævn, som er omtalt i § 54 (Tvangslicensnævnet), hos de enkelte brugere, der er tilsluttet kabelanlægget.

Bortset fra de nævnte ændringsforslag finder Kultur- og Kommunikationsministeriet, at mere omfattende og principielle lovændringer bør afvente Ophavsretsudvalgets afsluttende betænkning, idet sådanne ændringer også må forudsætte nordiske drøftelser med sigte på, at den i 1961 tilvejebragte retsenhed bevares.

Forslaget til nye edb-bestemmelser (lovforslagets nr. 1–5, 8 og 12) skal ses på baggrund af den internationale udvikling. Forholdet mellem datateknologien og ophavsretten har siden midten af 1970'erne været drøftet indenfor UNESCO og WIPO (World Intellectual Property Organization), som er ansvarlig for de to centrale immaterialretlige konventioner, Bernkonventionen til værn for litterære og kunstneriske værker og Pariserkonventionen til beskyttelse af industriel ejendomsret.

I 1982 blev der indenfor UNESCO og WIPO vedtaget en rekommandation, som afspejlede, at indlæggelse og udtræk ("input" og "output") af beskyttede værker i edb-baser efter almindelig international opfattelse måtte betragtes som eksemplar fremstilling (reproduktion) efter de gældende bestemmelser i de internationale ophavsretskonventioner og national lovgivning. Samme holdning har ligget til grund for Ophavsretsudvalgets edb-betænkning. Der er derfor i almindelighed ikke fra udvalgets side stillet forslag om lovændringer med hensyn til brug af beskyttede værker i edb-systemer. Der henvises om de nævnte spørgsmål samt spørgsmålet om skabelse af værker